

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاسی های vip کنکور
آگادمی کنکور در ایران

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک **هفته ای**
رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ **عدد ۱**
را ارسال کنید.

۵۰ تست علوم و فنون دهم درس ۷ - سبک و سبک شناسی

- ۱ در همه‌ی گزینه‌ها تشبیه حسی به حسی یافت می‌شود، به‌جز گزینه‌ی
- (۱) هم‌چو لوح زمردین گشته است / دشت هم‌چون صحیفه‌ای ز رُخام
 (۲) یا بزرگی و عز و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویاروی
 (۳) مپرس از شب من که از دوری تو / شبم جز خیالت چراغی ندارد
 (۴) چون بناگوش نیکوان شد باغ / از گل سیب و از گل بادام
- ۲ اگر بخواهیم ابیات زیر را به‌ترتیب، براساس انواع شعر «مدحی، حماسی، تعلیمی و غنایی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- (الف) همی زور کرد این بر آن بر این / نجنید یک شیر بر پشت زین
 (ب) آدمی پیر چو شد حرص جوان می‌گردد / خواب در وقت سحرگاه گران می‌گردد
 (ج) غمت در نهانخانه‌ی دل نشیند / به نازی که لیلی به محمل نشیند.
 (د) دایم از مطربان خویش به بزم / غزل شاعران خویش طلب
- (۱) د - ج - ب - الف (۲) ب - الف - د - ج (۳) د - الف - ب - ج (۴) الف - د - ب - ج
- ۳ ابیات زیر، کدام‌یک از «ویژگی‌های فکری سبک خراسانی» را بهتر نشان می‌دهند؟
- «زمانه، پندی آزادوار داد مرا / زمانه، چون نگری، سربه‌سر همه پند است
 به روز نیک کسان، گفت تا تو غم نخوری / بسا کسا! که به روز تو آرزومند است
 زمانه گفت مرا خشم خویش‌دار نگاه / که را زبان نه به بند است پای در بند است»
- (۱) روح حماسه بر ادبیات این دوره، حاکم است.
 (۲) معشوق، عمدتاً زمینی است.
 (۳) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.
 (۴) اشعار پندآموز و اندرزگونه این دوره، ساده است و جنبه عملی و دستوری دارد.
- ۴ با توجه به «ردیف و قافیه»، کدام گزینه با سبک خراسانی متناسب‌تر است؟
- (۱) غبارم برنمی‌خیزد از این صحرای خوابیده / اسیرم هم‌چو جولان در طلسم پای خوابیده
 (۲) فغان از این غراب بین و وای او / که در نوا فکنده‌مان نوای او
 (۳) تا به شوخی نکشد زمزمه‌ی ساز نگاه / مردمک شد ز ازل سرمه‌ی آواز نگاه
 (۴) گر گدا دست طمع دزدد ز هم در آستین / می‌کشد خشکی کف اهل کرم در آستین

۵) با توجه به «میزان و نوع استفاده از آرایه‌های ادبی»، کدام بیت با سبک خراسانی تناسب ندارد؟

- ۱) کوشم که بپوشم صنما، نام تو از خلق / تا نام تو کم در دهن انجمن آید
- ۲) چو خاشاکم نگاهی در رگ خواب آشیان دارد / خدایا آتشین رویی کند یک چشم بیدارم
- ۳) از هیبت تو خصم تو را بر سر و بر تن / هر چشم یکی چشمه و هر مویی ماری‌ست
- ۴) چون بناگوش نیکوان شد باغ / از گل سبب و از گل بادام

۶) بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار و با توجه به دوره‌های تاریخی نثر فارسی، کدام گزینه، نادرست است؟

- ۱) دوره سبک عراقی (۴۵۰ تا ۵۵۰ هـ ق)
- ۲) دوره سامانی (۳۰۰ تا ۴۵۰ هـ ق)
- ۳) دوره بازگشت ادبی (۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ هـ ق)
- ۴) دوره ساده‌نویسی (۱۳۰۰ هـ ق تا به امروز)

۷) در کدام گزینه، نوع تشبیه، حسی و در حد اعتدال است؟

- ۱) طاووس باغ قدسم نی بوم این خرابه / آن‌جاست جلوه‌گاهم این جا چه کار دارم
- ۲) روی مپوشان که بهشتی بود / هر که ببیند چو تو حور ای صنم
- ۳) نماز شام نزدیک است و امشب / مه و خورشید را بینم مقابل
- ۴) چو بناگوش نیکوان شد باغ / از گل سبب و از گل بادام

۸) نثر دوره سامانی بیشتر به کدام موضوع‌ها توجه دارد؟

- ۱) حماسی، ملی، تاریخی
- ۲) حماسی، مدحی، غنایی
- ۳) غنایی، ملی، توصیفی
- ۴) تاریخی، توصیفی، مدحی

۹) در کدام گزینه ویژگی‌های سبک خراسانی مشهود است؟

- ۱) بیبوست با شاه ایران سپهر / بر آزادگان بر بگسترده مهر
- ۲) دل ضعیف مرا نیست زور و بازوی آن / که پیش تیر غمت صابری سپر گیرد
- ۳) دیوانگان خود را می‌بست در سلاسل / هر جا که عاقلی بود اینجا دم از جنون زد
- ۴) شمع فلک با هزار مشعل انجم / پیش وجود چراغ بازنشسته است

۱۰) طبق نظریه‌ی ارسطو، اگر آثار ادبی را به سبک تعلیمی یا فکاهی تقسیم کنیم، این تقسیم‌بندی بر چه اساسی صورت گرفته است؟

- ۱) براساس موضوع و نوع
- ۲) براساس قلمرو دانشی
- ۳) به تناسب مخاطب
- ۴) براساس هدف

۱۱) در همه‌ی گزینه‌ها به «ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی» اشاره شده است، به جز.....

- ۱) در توصیف پدیده‌ها بیش‌تر، از تشبیه (از نوع حسی) بهره گرفته می‌شود.
- ۲) قافیه و ردیف، بسیار ساده است.
- ۳) داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی رواج دارد.
- ۴) قالب عمده‌ی شعر قصیده است؛ قالب‌های مسمط، ترجیع‌بند و مثنوی نیز به تدریج در این دوره شکل می‌گیرد.

۱۲) کدام آثار از نمونه‌های موفق نثر دوره سامانی است؟

- ۱) التفهیم - کیمیای سعادت
- ۲) تاریخ بلعمی - سیاست‌نامه
- ۳) التفهیم - تاریخ بلعمی
- ۴) شاهنامه ابومنصوری - تاریخ بیهقی

۱۳

کدام یک از ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی است؟

- (۱) افزایش کاربرد لغات عربی
 (۲) کمی لغات عربی
 (۳) شعر واقع‌گراست.
 (۴) قافیه و ردیف بسیار ساده است.

۱۴

نوع معشوق (زمینی یا آسمانی) در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) آدمی چون تو در آفاق نشان نتوان داد / بلکه در جنت فردوس نباشد چو تو حور
 (۲) حور از بهشت بیرون ناید تو از کجایی / مه بر زمین نباشد تو ماه‌رخ کدामी
 (۳) ای نسیم رحمت برقع (= نقاب) کش از روی بهشت / عاصیان از جذبه‌ی لطفت روان سوی بهشت
 (۴) حور بهشت خوانمت ماه تمام گویمت / کادمی‌ای ندیده‌ام چون تو پری به دلبری

۱۵

در کدام بیت ویژگی زبانی «استفاده از دو نشانه برای یک متمم» وجود دارد؟

- (۱) برخاستمش به بر گرفتم / بفرود هزار جان به جانم
 (۲) که در خانه با یار خوردن جگر / به است از شکر در مقامی دگر
 (۳) همه دوستان بر تو بر دشمن‌اند / به گفتار با تو به دل با من‌اند
 (۴) دریغ آن دوستی با من به یک بار / شدی در جنگ و خشم از سرگرفتی

۱۶

سبک شعری رودکی چیست و کدام ویژگی را در بر دارد؟

- (۱) خراسانی، سادگی، متانت
 (۲) عراقی، سادگی، استحکام
 (۳) عراقی، پیچیدگی لفظ و معنا، مضمون‌پردازی
 (۴) ترکستانی، پیچیدگی لفظ و معنا، تقلید از گذشتگان

۱۷

«از نثرهای تاریخی قرن پنجم است که هرچند دارای شیوه‌ای مستقل و منحصر در نویسندگی است، از نظر زبان و دقت در جزئیات با تاریخ بیهقی همانندی‌هایی دارد»:

- (۱) سیاست‌نامه (۲) تاریخ بلعمی (۳) تازی سیستان (۴) سفرنامه ناصرخسرو

۱۸

اولین و مهم‌ترین کتابی که خاص علم نجوم، هندسه و حساب به فارسی نوشته شده است، کدام است؟

- (۱) الابنیه (۲) التّفهیم (۳) دانش‌نامه‌ی علایی (۴) هدایة المتعلمین

۱۹

در دوره‌ی سبک خراسانی قالب عمده‌ی شعر چیست و کدام قالب در اواخر این دوره رشد می‌یابد؟

- (۱) مثنوی - غزل (۲) قصیده - غزل (۳) قصیده - رباعی (۴) مثنوی - قصیده

۲۰

کاربردهای کهن که امروزه به گونه‌ای دیگر به کار گرفته می‌شوند، در کدام عبارت وجود دارد؟
 (۱) و پیغامبر صلی الله علیه نام خویش از پیش نام او نبشته بود، وزیر گفت این مردم کیست که نام خویش پیش نام من کردست؟

- (۲) پس این رسولان به خشم بازگشتند و گفتند این مرد ملک ما را همی خواهد کشت و به یمن آمدند.
 (۳) روزی چند برآمد، پس ایشان بیامدند و پیش پیغامبر شتاب همی کردند، بسیار.
 (۴) و همچنین به مکه اندر همی بودند تا وقت هجرت پیغامبر علیه‌السلام که پیغامبر از دست کافران به مکه نمی‌توانستند بود.

۲۱ نمونه‌های نثر دوره‌ی غزنونی و سلجوقی، در کدام گزینه تماماً درست است؟

- ۱) قابوس‌نامه، کیمیای سعادت، کشف‌المحجوب
- ۲) تاریخ بیهقی، ترجمه‌ی تفسیر طبری، کیمیای سعادت
- ۳) کشف‌المحجوب، التفهیم، تاریخ بیهقی
- ۴) سیاست‌نامه، تاریخ بلعمی، التفهیم

۲۲ با توجه به بیت زیر، کدام گزینه ویژگی ادبی نیست؟

«وان نرگس مصوّر چون لؤلؤی منوّر / زر اندر او مدوّر چون ماه بر ثریا»

- ۱) شبکه‌ی معنایی میان «لؤلؤ، زر» و «ماه، ثریا»
- ۲) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی و ساده است.
- ۳) تشبیهات حسّی به حسّی است.
- ۴) بیت قافیه‌ی میانی دارد.

۲۳ کاربرد واژه‌های کهن در همه‌ی ابیات وجود دارد، به‌جز:

- ۱) درختی گشن رُسته در پیش تخت / که دادی بر از هفت‌سانِ آن دخت
- ۲) سر از برج ماهی برآورده ماه / بدریّد تا ناف شعر سیاه
- ۳) جامه‌ی عبّاسیان بر روی روز افکند شب / برگرفت از پشت شب زربفت رومی طیلسان
- ۴) قامت چون سرو روانش نگر / آن لب شیرین و زبانش نگر

۲۴ در همه‌ی ابیات تشبیه از نوع حسّی به حسّی به کار رفته است، به‌جز:

- ۱) وان نرگس مصوّر چون لؤلؤ منوّر / زر اندرو مدوّر چون ماه بر ثریا
- ۲) سوسن لطیف و مشکین چون خوشه‌های پروین / شاخ و ستاک نسرين چون برج ثور و جوزا
- ۳) این مشکبوی عالم وین نوبهار خرّم / بر ما چنان شد از غم چون گور تنگ و تنها
- ۴) سرخ و سیه شقایق هم ضدّ و هم موافق / چون مؤمن و منافق پنهان و آشکارا

۲۵ کدام گزینه جمله‌ی زیر را تکمیل می‌کند؟

«سبک دوره‌ی را باید «بینابین» نام نهاد، زیرا ویژگی‌های سبک نیز در آن به چشم می‌خورد»
 ۱) غزنوی، خراسانی ۲) سامانی، عراقی ۳) سلجوقی، عراقی ۴) سلجوقی، هندی

۲۶ ویژگی‌های فکری سروده‌ی زیر از «کسایی» در همه‌ی گزینه‌ها درست است به‌جز:

- «باد صبا در آمد فردوس گشت صحرا / آراست بوستان را نیشان به فرش دیبا
 آهو همی گرازد گردن همی فرازد / گه سوی کوه تازد گه سوی باغ و صحرا
 یاقوت وار لاله بر برگ لاله ژاله / کرده بدو حواله غواص درّ دریا
 عالم بهشت گشته عنبر سرشت گشته / کاشانه زشت گشته صحرا چو روی حورا ...»
- ۱) سادگی فکر و کلام و عدم آمیختگی با اندیشه‌های فلسفی و عرفانی
 - ۲) روح شادی و نشاط و خوش باشی، در شعر غلبه دارد.
 - ۳) استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی، و در حدّ اعتدال است.
 - ۴) شعر واقع‌گراست و توصیفات طبیعی، ساده و محسوس است.

۲۷ با توجه بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار، نثر فارسی در چند دوره طبقه‌بندی می‌شود و دوره‌ی نثر مصنوع کدام است؟

- (۱) چهار، دوره‌ی غزنوی و سلجوقی
(۲) شش، دوره‌ی سبک عراقی
(۳) شش، دوره‌ی سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان
(۴) چهار، دوره‌ی سبک عراقی

۲۸ در کدام گزینه سه ویژگی متفاوت نحوی - ساختاری در سبک خراسانی می‌توان یافت؟

- (۱) مهتری گر به کام شیر در است / شو، خطر گن ز کام شیر بجوی
(۲) گر به خواب اندر گسایبی دیدی این دیبای من / سوده کردی شرم و خجلت مر گسایبی را گسا
(۳) زدش بر زمین بر به کردار شیر / بدانست کاو هم نماند به زیر
(۴) نه نحس کیوان بود و نه روزگار دراز / چه بود؟ منت بگویم: قضای یزدان بود

۲۹ کدام یک از گزینه‌های زیر همگی از آثار نثر در دوره‌ی غزنوی و سلجوقی است؟

- (الف) تاریخ بیهقی - سفرنامه ناصر خسرو
(ب) قابوس‌نامه - سیاست‌نامه
(ج) چهار مقاله - کلیله و دمنه
(د) مقامات حمیدی - گلستان
(ه) کیمیای سعادت - کشف‌المحجوب
(۱) الف - ب - ه (۲) ج - د - ه (۳) الف - ج - ه (۴) ب - ج - د

۳۰ در کدام گزینه «متّم» با دو حرف اضافه آمده است؟

- (۱) برآمد بر آن تخت فرخ پدر / به رسم کیان بر سرش تاج زر
(۲) یکی آتشی بر شده تابناک / میان آب و باد از بر تیره‌خاک
(۳) از آن پس هر آن کس که بگرفت گاه / به شاهی به سر برنهادی کلاه
(۴) بر مفرش خاک خفتگان می‌بینم / در زیر زمین نهفتگان می‌بینم

۳۱ کدام گزینه در قلمرو فکری سبک خراسانی سروده نشده است؟

- (۱) دلا، تا کی همی جویی منی را؟ / چه داری دوست هرزه دشمنی را؟
(۲) نقد صوفی نه همه صافی بی‌غش باشد / ای بسا خرّقه که مستوجب آتش باشد
(۳) شاد زی با سیاه چشمان، شاد / که جهان نیست جز فسانه و باد
(۴) به روز نیک کسان، گفت: تا تو غم نخوری / بسا کسا! که به روز تو آرزومند است

۳۲ در کدام گزینه به ترتیب زمانی به دوره‌های شعر فارسی از نظر ملک‌الشعرا بهار اشاره شده است؟

- (۱) خراسانی - هندی - عراقی - بازگشت - معاصر
(۲) ترکستانی - عراقی - هندی - بازگشت - مشروطه
(۳) خراسانی - عراقی - ترکستانی - هندی - بازگشت
(۴) ترکستانی - خراسانی - هندی - مشروطه - معاصر

۳۳ همه‌ی موارد زیر، از ویژگی‌های نثر دوره‌ی «غزنوی» و «سلجوقی» است، به جز

- (۱) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
(۲) حذف افعال به قرینه
(۳) اطّاب
(۴) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب

۳۴ در تقسیم‌بندی سبک از دیدگاه ارسطو، سبک‌های «بیهقی» - عرفانی - عامیانه - تعلیمی» به ترتیب بر کدام اساس قرار

دارند؟

- (۱) نام مؤلف، موضوع، مخاطب، هدف
(۲) موضوع، مخاطب، زمان، هدف
(۳) نام مؤلف، موضوع، هدف، زبان به کار گرفته شده
(۴) زبان به کار گرفته شده، زمان، مخاطب، موضوع

۳۵

در همهی گزینه‌ها آرایه‌های تشبیه وجود دارد، به جز

- (۱) روزم شب است بی تو و چون روز روشن است / کان لحظه شب بود که نهان باشد آفتاب
- (۲) خورشید را به روی تو تشبیه چون کنم / کو هم‌چو بندگان دهدت بوسه بر جناب
- (۳) بر روی چون مه ار چه بتابی کمند زلف / باری به هیچ روی ز من روی بر متاب
- (۴) گفتم مگر به خواب توان دیدنت ولیک / دانم که خواب را نتوان دید جز به خواب

۳۶

کدام گزینه از ویژگی‌های نثر دوره‌ی سامانی، محسوب نمی‌شود؟

- (۱) ایجاز و اختصار در لفظ و معنی
- (۲) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
- (۳) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب
- (۴) افزایش یافتن کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی

۳۷

ویژگی ادبی بیت «مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود / نبود دندان لا بل چراغ تابان بود» با ویژگی‌های سبکی کدام دوره، متناسب است؟

- (۱) خراسانی (۲) عراقی (۳) هندی (۴) آذربایجانی

۳۸

ویژگی‌های زبانی ابیات زیر در همهی گزینه‌ها درست است؛ به جز:

- «درختی گلشن رسته در پیش تخت / که دادی بر از هفت سان آن درخت
نه باری بدین سان به بار آمدی / که هر سال بارش دو بار آمدی
هر آن برگ کز وی شدی آشکار / بدی چهر آن بت بر او بر، نگار»
- (۱) فراوانی کاربرد کلمات با ساخت «ساده»
 - (۲) کاربرد جناس تام: بار (ثمر) بار (دفعه)
 - (۳) «ی» استمراری در آخر بعضی افعال (دادی، آمدی، شدی)
 - (۴) استفاده از دو نشانه برای یک متمم (بر او بر)

۳۹

کدام گزینه، ویژگی فکری سبک خراسانی نیست؟

- (۱) حاکم بودن روح حماسه بر ادبیات این دوره
- (۲) غلبه‌ی روح شادی و نشاط و خوش‌باشی در شعر
- (۳) کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعدی
- (۴) شعر واقع‌گراست و توصیفات طبیعی، ساده و محسوس و عینی است.

۴۰

طبق نظریه‌ی ارسطو، در طبقه‌بندی سبک‌ها، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) براساس قلمرو دانشی؛ مانند علمی، فلسفی
- (۲) براساس هدف؛ مانند سبک عامیانه، سبک عالمانه
- (۳) براساس موضوع و نوع؛ سبک عرفانی، سبک حماسی
- (۴) براساس محیط جغرافیایی؛ سبک آذربایجانی، سبک خراسانی

۴۱ «استفاده از دو نشانه برای یک متمم» که از ویژگی‌های شعر سبک خراسانی است، در کدام گزینه وجود ندارد؟

- ۱) فروهشت رستم به زندان کمند / برآوردش از چاه با پای‌بند
- ۲) به دیبا بیاراسته گاه شاه / نهاده به سر بر کیانی کلاه
- ۳) نشست به گاه اندرون می به چنگ / دل و گوش داده به آوای چنگ
- ۴) به خورشید بر چشم و هیزم به بر / که تا کی برآرد شب از کوه سر

۴۲ در کدام گزینه به ترتیب به دوره‌های تاریخی نثر فارسی (بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار) اشاره شده است؟

- ۱) سامانی - غزنوی و سلجوقی اول - سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - عراقی - بازگشت - ساده‌نویسی
- ۲) خراسانی - سلجوقی - غزنوی و خوارزمشاهی - هندی - بازگشت - معاصر
- ۳) ترکستانی - غزنوی و سلجوقی - عراقی - هندی - بازگشت - مشروطه - معاصر
- ۴) سامانی - خراسانی و ترکستانی - غزنوی و سلجوقی - خوارزمشاهی - عراقی - هندی - ساده‌نویسی

۴۳ براساس نظریه‌ی محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا) محدوده‌ی زمانی سبک هندی کدام است؟

- ۱) دهم تا سیزدهم (۲) ششم تا قرن دهم (۳) تمام طول قرن سیزدهم (۴) هشتم تا یازدهم

۴۴ کدام ویژگی زبانی سبک خراسانی در ابیات زیر وجود دارد؟

مهتری گر به کام شیر در است / شو، خطر کن ز کام شیر بجوی
یا بزرگی و عز و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویاروی

- ۱) مضمون اصلی این شعر حماسی و مدح است.
- ۲) از دو نشانه برای یک متمم استفاده شده است.
- ۳) استفاده از آرایه‌های ادبی طبیعی و در حد اعتدال است.
- ۴) سادگی فکر و کلام در اشعار این دوره مشهود است.

۴۵ در کدام گزینه، بر اساس نظر ملک‌الشعرا بهار، ترتیب دوره‌ها درست است؟

- ۱) سبک ترکستانی - عراقی - هندی - بازگشت - مشروطه - معاصر
- ۲) سبک خراسانی - هندی - عراقی - بازگشت - مشروطه - معاصر
- ۳) سبک عراقی - ترکستانی - هندی - مشروطه - بازگشت - معاصر
- ۴) سبک خراسانی - عراقی - هندی - معاصر - بازگشت - مشروطه

۴۶ کدام گزینه در مورد سبک و سبک‌شناسی نادرست است؟

- ۱) سبک در اصطلاح ادبی شیوه خاص یک اثر است.
- ۲) می‌توان گفت به تعداد شاعران جهان سبک شعری وجود دارد.
- ۳) شیوه بیان هر شاعر یا نویسنده سبک شخصی اوست.
- ۴) سبک تنها بر اساس محیط جغرافیایی تقسیم‌بندی می‌شود.

۴۷ وقتی ما آثار را به سبک عرفانی و سبک حماسی تقسیم می‌کنیم بر اساس کدام طبقه‌بندی ارسطو این کار را انجام داده‌ایم؟

- ۱) بر اساس نام شاعر یا نویسنده
- ۲) بر اساس زمان و دوره اثر
- ۳) بر اساس محیط جغرافیایی
- ۴) بر اساس موضوع و نوع

۴۸ در کدام گزینه ویژگی‌های زبانی «استفاده از دو نشانه برای یک متمم» که از شاخصه‌های سبک خراسانی است، دیده می‌شود؟

- (۱) یکی را سنگ بر دل خاک بر سر
(۲) دلت در سینه چون در سیم، آهن
(۳) به بیچارگان بر بیاید گریست
(۴) تاجر از سود و از زیان گوید

۴۹ در تقسیم‌بندی سبک از دیدگاه ارسطو، سبک‌های: هومر، عرفانی، عالمانه و فکاهی، به ترتیب بر کدام اساس قرار دارند؟

(۱) نام مؤلف، موضوع، مخاطب، هدف
(۲) موضوع، مخاطب، زمان، هدف
(۳) نام مؤلف، موضوع، هدف، زبان به کارگرفته شده
(۴) زبان به کارگرفته شده، زمان، مخاطب، موضوع

۵۰ کدام یک از آثار زیر از نمونه‌های موفق نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی است؟

(۱) کیمیای سعادت (۲) تاریخ بلعمی (۳) التّفهیم (۴) ترجمه‌ی تفسیر طبری

www.akoedu.ir

۱) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۳ خیال (غیرحسی) به چراغ (حسی) مانند شده است. گزینه‌ی ۱: «دشت به لوح زمردین با صحیفه‌ای از رخام که هر دو طرف تشبیه حسی هستند.» گزینه‌ی ۲: تشبیه در مردانت به مردان که هر دو حسی هستند. گزینه‌ی ۴: باغ به بناگوش نیکوان که امور حسی هستند.

۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت «د» به مجلس بزم شاهانه اشاره شده و مدح است. در بیت «الف» حماسه و در بیت «ب» سخنی تعلیمی و در بیت «ج» نیز مضمونی غنایی یافت می‌شود. (کتاب دهم، درس هفتم صفحات ۶۰ تا ۶۵)

۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفاهیم پندآموز در بیت‌ها، به سادگی بیان شده، مفاهیمی مانند چشم و هم‌چشمی نکردن و توصیه به مهار خشم.

۴) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در سبک خراسانی، ردیف و قافیه، بسیار ساده است.

۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در سبک خراسانی، استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی و در حد اعتدال است.

۶) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ر. ک. ص ۴۵ تا ۵۵ و ۴۸ فنون ادبی گزینه (۱) پاسخ تست است. سبک عراقی از قرن ششم تا قرن دهم رایج بود. ر. ک. ص ۶۱

۷) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه تشبیه‌ها از نوع حسی است. (گل بادام و سیب، بناگوش)

۸) گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

نثر دوره سامانی ساده و روان است و بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.

۹) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ برای متمم (آزادگان) دو حرف اضافه‌ی «بر» آمده است که یکی از ویژگی‌های بارز سبک خراسانی است، همچنین هیچ لغت عربی در آن دیده نمی‌شود. در سایر موارد لغات عربی و نزدیکی به زبان امروز، ما را به سمت عراقی راهنمایی می‌کند.

۱۰) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۱) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.

۱۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تاریخ بلعمی و التفهیم از آثار دوره سامانی و سایر آثار مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی است.

- ۱۳) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 (۱) مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی است.
 (۳) از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.
 (۴) از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است.
- ۱۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معشوق در گزینه‌ی ۳ آسمانی و در سایر گزینه‌ها زمینی است.
- ۱۵) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. استفاده از دو نشانه برای یک متمم: بر تو بر
- ۱۶) گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
 رودکی در سرودن قصاید مدحی استاد بود و به سبک خاص روزگار خود شعر می‌گفته است که امروز آن را سبک خراسانی یا ترکستانی می‌نامند و از خواص عمده آن سادگی، متانت و استحکام است.
- ۱۷) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
 در معرفی نثر تاریخی قرن پنجم، باید از سفرنامه ناصرخسرو یاد کنیم که هرچند دارای شیوه‌ای مستقل و منحصر در نویسندگی است، از نظر زبان و دقت در جزئیات با تاریخ بیهقی همانندی‌هایی دارد.
- ۱۸) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 اولین و مهم‌ترین کتابی که خاص علم نجوم، هندسه و حساب به فارسی نوشته شده است، «التفهیم لاوائل صناعة التنجیم» تألیف ابوریحان بیرونی است. این کتاب ابتدا به خواهش ریحانه، دختر حسین خوارزمی به فارسی نوشته شد و بعدها به زبان عربی ترجمه شد.
- ۱۹) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی سبک خراسانی، قالب عمده‌ی شعر قصیده است و قالب غزل در اواخر این دوره رشد می‌یابد.
- ۲۰) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عبارت گزینه‌ی ۱، واژه‌ی نبشته (نوشته) و نام کردن (نامیدن) کاربرد (نامیدن) کاربرد کهن دارند.
- ۲۱) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ غیر از ترجمه‌ی تفسیر طبری، تاریخ بلعمی و التفهیم، سایر آثار، نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی است.
- ۲۲) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واقع‌گرایی شعر مربوط به ویژگی فکری است نه ادبی.
- ۲۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴ واژه‌ی کهن وجود ندارد. گزینه‌ی ۱ (گلشن) گزینه‌ی ۲ (شعر) گزینه‌ی ۳ (طیلسان)
- ۲۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴، تشبیه از نوع حسی به عقلی است. سرخی و سیاهی شقایق (حسی) و پنهان و آشکارا بودن مؤمن و منافق عقلی است.
- ۲۵) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سبک دوره‌ی سلجوقی را باید «بینابین» نامید زیرا علاوه بر ویژگی‌های سبک خراسانی ویژگی‌های سبک عراقی را هم داراست.
- ۲۶) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۳، استفاده از آرایه‌های ادبی، ویژگی‌های ادبی ایات را دربرمی‌گیرد نه فکری.
- ۲۷) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار، نثر در شش رده‌ی سامانی، غزنوی و سلجوقی، دوره‌ی سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان، دوره‌ی سبک عراقی، بازگشت ادبی، ساده‌نویسی طبقه‌بندی شده و دوره‌ی نثر مصنوع دوره‌ی سبک عراقی است.

- ۲۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
۱: کاربرد «- ی بیان شرط» یا «بدل از می استمراری ساز» بعد از گر (گر ... دیدی ... (سوده) کردی، به جای اگر ... می دید، ... (سوده) می کرد»
۲: به ... اندر (دو حرف اضافه)
۳: مر ... را (به جای را) (مورد اخیر، کاربرد تاریخی فک اضافه را نیز در بر می گیرد).
- ۲۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نمونه های نثر در دوره غزنوی و سلجوقی می توان آثار زیر را نام برد:
تاریخ بیهقی، قابوس نامه، سفرنامه ناصر خسرو، سیاست نامه، کیمیای سعادت و کشف المحجوب
چهار مقاله، کلیله و دمنه، مقامات حمیدی و گلستان سعدی از نمونه های نثر فارسی در دوره (سبک عراقی) هستند.
- ۳۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به سر بر
- ۳۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سادگی فکر و کلام (آمیخته نبودن شعر با پیچیدگی های عرفانی، حکمی و اندیشه های فلسفی) هم چنین ساده بودن و جنبه های عملی و دستوری داشتن اشعار پندآموز و اندرزگونه از ویژگی های سبک خراسانی است و گزینه ی ۲ از این ویژگی خالی است.
- ۳۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. محمدتقی بهار (ملک الشعرا)، برای شعر فارسی، پنج نوع سبک و دوره قائل است:
۱- سبک خراسانی یا ترکستانی (از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم)
۲- سبک عراقی (از قرن ششم تا قرن دهم)
۳- سبک هندی (از قرن دهم تا سیزدهم)
۴- دوره ی بازگشت (در تمام طول قرن سیزدهم)
۵- دوره ی مشروطه و دوره ی معاصر
- ۳۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی» از ویژگی های دوره ی سامانی است.
- ۳۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سبک بیهقی: براساس نام مؤلف و خالق اثر / سبک عرفانی: براساس موضوع / سبک عامیانه: به تناسب مخاطب / سبک تعلیمی: براساس هدف
- ۳۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه ی تشبیه در سایر گزینه ها:
۱) تشبیه روز بدون تو (معشوق) به شب
۲) تشبیه خورشید به بندگان
۳) روی چون ماه
- ۳۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب از ویژگی های نثر فنی است و در دوره ی سامانی معمول و متداول نبوده است.
- ۳۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به ویژگی های سبکی بیت داده شده، متوجه می شویم این شعر مربوط به سبک خراسانی است.
(استفاده از واژه های فارسی، کوتاهی جمله ها، تکرار فعل «بود» و بهره گیری کم تر از لغات عربی)
- ۳۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه های ۱، ۳ و ۴ همگی بیان گر ویژگی های زبان ابیات متن است. در گزینه ی ۲، جناس تام، به ویژگی ادبی بیت اشاره دارد.
- ۳۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه های ۱، ۲ و ۴ ویژگی های فکری سبک خراسانی را بیان می کند. گزینه ی ۳، ویژگی زبانی است.

۴۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ درست است. در گزینه‌ی ۲، مثال‌ها (سبک عامیانه، سبک عالمانه) به تناسب مخاطب طبقه‌بندی شده نه بر اساس هدف. درست آن سبک تعلیمی، سبک فکاهی است.

۴۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) به سر بر
- (۳) به گاه اندرون
- (۴) به خورشید بر

۴۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار و با توجه به دوره‌های تاریخی، نثر فارسی هم در شش رده، طبقه‌بندی می‌شود:

۱- دوره‌ی سامانی (۳۰۰ تا ۴۵۰ ه. ق)

۲- دوره‌ی غزنوی و سلجوقی اول (۴۵۰ تا ۵۵۰ ه. ق)

۳- دوره‌ی سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان، نثر فنی (۵۵۰ و ۶۱۶ ه. ق)

۴- دوره‌ی سبک عراقی، نثر مصنوع (۶۰۰ تا ۱۲۰۰ ه. ق)

۵- دوره‌ی بازگشت ادبی (۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ ه. ق)

۶- دوره‌ی ساده‌نویسی (۱۳۰۰ ه. ق تا امروز)

۴۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا)، برای شعر فارسی، شش نوع سبک و دوره قائل است:

۱- سبک خراسانی یا ترکستانی (از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم)

۲- سبک عراقی (از قرن ششم تا قرن دهم)

۳- سبک هندی (از قرن دهم تا سیزدهم)

۴- دوره‌ی بازگشت (در تمام طول قرن سیزدهم)

۵- دوره‌ی مشروطه

۶- دوره‌ی معاصر

۴۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از جمله ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی: سادگی زبان شعر، کمی لغات عربی، تفاوت تلفظ برخی از کلمات با زبان امروز، کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد و استفاده از دو نشانه برای یک متمم.

در ترکیب «به کام شیر در» دو حرف اضافه برای متمم آمده است.

در این‌گونه موارد باید حرف اضافه اول را حذف کنیم و حرف اضافه دوم را جایگزین کنیم تا شعر به نثر روان و ساده برگردانده شود: «مهتری گر در کام شیر است»

گزینه‌های ۱ و ۴ از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و گزینه ۳ از ویژگی‌های ادبی سبک این دوره است.

۴۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محمدتقی بهار برای شعر فارسی شش نوع سبک و دوره قائل است:

(۱) سبک خراسانی یا ترکستانی یا سامانی	(۲) عراقی
(۳) هندی	(۴) بازگشت
(۵) مشروطه	(۶) معاصر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سبک در اصطلاح ادبی، شیوه خاص یک اثر یا آثار ادبی است و به مجموعه ویژگی‌هایی که شاعر در نحوه بیان اندیشه به کار می‌برد، سبک شعر می‌گویند. شیوه بیان هر نویسنده و شاعر «سبک شخصی» اوست؛ از این دید، می‌توان گفت به تعداد شاعران جهان، سبک وجود دارد. سبک از دیدگاه‌های گوناگونی طبقه‌بندی می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بر اساس نظریه ارسطو طبقه‌بندی زیر را برای شعر این دوره می‌توان در نظر گرفت:

- ۱) بر اساس نام شاعر مانند فردوسی
- ۲) بر اساس زمان و دوره اثر مانند دوره غزنوی
- ۳) بر اساس موضوع و نوع مانند عرفانی
- ۴) بر اساس محیط جغرافیایی مانند سبک آذربایجان
- ۵) به تناسب مخاطب مانند سبک عامیانه
- ۶) بر اساس هدف مانند فکاهی
- ۷) بر اساس قلمرو دانشی مانند علمی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به بیچارگان بر بیاید گریست ← بر بیچارگان باید گریست ← هر دو حرف اضافه «به» و «بر» برای یک متمم (بیچارگان) هستند.
در سایر گزینه‌ها برای هر حرف اضافه یک متمم وجود دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در تقسیم‌بندی سبک از دیدگاه ارسطو، سبک‌های هومر، عرفانی، عالمانه و فکاهی به ترتیب بر اساس نام مؤلف - موضوع - مخاطب و هدف قرار دارند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (کیمیای سعادت) (۰/۲۵)

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴

